Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 4. Julen 2001 33. årg.

I forbindelse med vår nye logo, presenterer vi et dikt som er hentet fra nettopp Skjernoysund. Det er skrevet av Nils Hald som hadde nær tilknytning til Skjernoysund og livet der. Mange av hans dikt har sitt utspring her.

Bestemors kommode.

I stasstua i Stjernesund står bestemors kommode, med sjeldne rariteter fra fjerne land og hav.
I hjerte kors og anker står bestefar i ramme, men skippersjegg og barter og superstilig floss.
Og inne i ei flaske lyser barken Teodine, med seil på slanke master og navnebrett i blått.
Med lava fra Mesina og tang fra Sargasso, med perler og koraller og kolibriegg på glass.

Men det er stuens tabu, og det er bare henne som letter litt på stasen når det skal tørkes støv.
For det er kjære minner om han som nå er borte, som førte Teodine da bestemor var med.
Og i den midtre skuffen, i duften av lavendel, der ligger brudekjolen med myrtekrans og slør.
Og det er siste viljen at neste gang den brukes, så skal hun ha den på seg i kisten når hun dør.

I stasstuen i Stjernesund står bestemors kommode, med sjeldne rariteter fra fjerne land og hav.
Og bestemor hun smiler, og minnes mang en episode, når hun står ved kommoden og støver stille av

Nils Hald

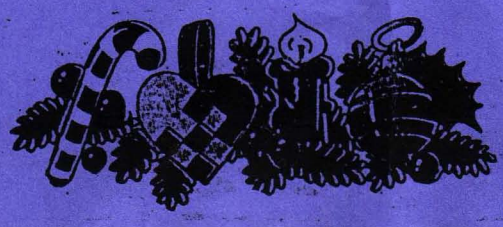

Skjernøyposten

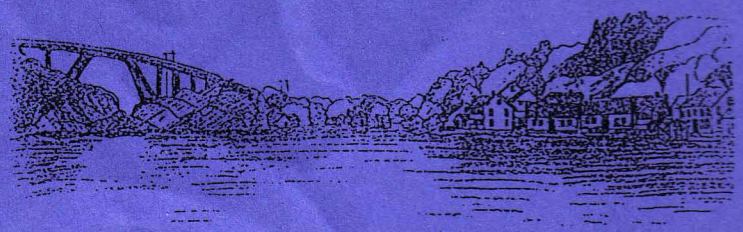

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

NY FORSIDE LOGO.

Som dere kanskje har lagt merke til har "Skjernøyposten" fått ny forsidelogo. På forespørsel fra oss i "Skjernoyposten" tegnet Trine Bydahl den for oss. Trine bor i Skjernoysund. Vi er kjempefornoyd med tegningen, og det at den er tegnet fra vest og ikke fra nordost som den forige, synest vi var bra, for nå får vi se flere av husene i Skjernoysund, og broa kommer fint med i bildet.Takk til Trine.

Føljetongen over Stjernøens økonomiske forhandlinger

1918 – 1937 – del 3.

Fra "Skjernøyposten" nr. 1 og 3 - 2001 skrev vi om en referatbok som var skrevet av Christian Pedersen Dyrstad. Vi tar med litt denne gangen også.

Lørdag 8de Oktober 1921 holtes veimøte paa S.U.F. sal. (Skjernøy Ungdoms Forening sal på Kapellet). Fremmødet var ca. 35 mand fra samtlige gaarde. Til behandling forelaa Regnskap over veien som blev oplest.Petter Farestad valts til dirigent. Veiregnskapet balancere med ca. Kr.2.500 underbalanse. Arbeiderene mangler ca 500 Kr paa sit tilgodehavende.
Det blev fremset foreslag av Chr Pdyrstad. Man sender lister du til hver gaard og forsøger at faa penger ind ad frivillig vei. Itilfelde man ikke faar tilstrekkelig penger. Gaar man senere til udligning. Enstemmig vedtat.
Man forsøger senere at faa istand en basar til vinteren til fordel for veien. Listerene sendes du straks. Halve beløpet betales straks. ½ av halvdele inden jul. Enstemmig.Nederstående besørger listene. H.Hansen-J.Farestad-Johan Jenssen N Farestad. Torkel Berge- Berge. Chr Dyrstad for Dyrstad og Skjernøysund. J.Jacobsen Rosnes.
T. Eriksen Berge fremsatte foreslag om at redusere sauerne: Beslutning:Sauebestanden skal ikke formeres: For øvrig blir emnet at forhandle i er senere møde.
Møde hevet Chr P. Dyrstad.

Lørdag 23de September 1922 holtes møde paa Skjernø U. F. Lille sal.
Til forhandling forelaa restanse paa veien. Kr. 800 i minus 249- paa bankbog.
Efter en del forhandling enedes noen om at holde en basar til intekt for veien i diste ½ del av Nov.d.å.
Sag .2. Sauebestanden bør vaskes for utøi og bør gjøres for hele øen. Enstemmig beslutning.
3.Posten til Skjernøysund bør om det er mulig bringes runt Tirsdag istedenfor Onsdag.
4. Presteskyss til Skjernøen paa de ordinere heligdage (ca 12 ganger aaret) bør søges til Herresstyret at faa over på herredskassen. Enstemmig. Man slger Herredstyret om at faa dette beløp udbetalt av herredskassen. Ca 140 kroner aaret.
Møde hevet Che P. Dyrstad

Andragende blev i siste herredstyre møde avslaat mod 5 stemmer.

Den 12de Nov 1922. Møde avholdes paa Dyrstad hos Rasmus. Chr Dyrstad hvar restansebeløbet til veien, ca.Kr. 600 behandles. De mødende var Rasmus Dyrstad- Chr Dyrstad- Peter Farestad- Gustav Valvig.
Mand enes om, at avholde en basar 1 og 2 desember. Hver enkelt av mødende skulde agitere til fordel for basaren. Nyt møde blev bestemt til at aavholdes 27-11.
Basar avholdes Fredag 1 og lørdag 2 desember. Tilslutningen var udmerket. Neto udbytte er Kr. 761.
Hermed er veien Farestad Valvig betalt. Veiens kostnad i alt er Kr. 12372.92.
Det avsluttende regnskap blev oplæst paa et ungdomsmøde og balancere med Kr.2757.77. Alt er op og avgjort fra vor side, veien angaaende.
Chr.P Dyrstad.

Skjernøyposten.

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik, tlf. 38 26 86 11
I redaksjonen:
Georg Walvick, tlf. 38 26 86 36
Norvald Jenssen tlf. 38 26 86 75
Evert Knutsen tlf. 38 26 86 86
Rita T. Dyrstad tlf 38 26 87 16

Adr.: Skjernøy, 4516 Mandal

Postgirokonto: 7877. 06. 62604

E – postadresse: skjposten@c2i.net

Kontakt i USA: Mrs. Agathe Tompson
865 Buck kd., Stone Ridge.
N.Y. 12484. USA. . -.

Abonnent pris pr. år kr 50. -. USA $ 10

Litt Fiskeprat.

Hummerfisket var og skulle jo være høstens store fiske, men det er snart helt forbi, her er nesten ikke hummer igjen. Ja, vi må si som Kjutta: "At nå må myndihedan gripe inn". For de fleste ble resultatet helt elendig, bare noen få stykker for de fleste, mens de mest garvete friskere har fått mellom 1 og 2 hummer pr. teine etter endt fiske. Det har som vanlig vært mye styggvær i hummerfisket i høst, men de helt store stormene har vi heldigvis unngått. Av annen fisk har det vært en god del med pigghå og lysing på garn, men heller lite med lyr og sei og annen fisk. Lysingen er en dypvannsfisk og en fin og dyr fisk som blir betalt med fra 20 til over 50 kr pr. kilo etter storrelsen. Reketrålerne har hatt små fangster. I dypa og under land har de vært dårlig, mens de på Revet har vært noe bedre, men der har været hindret fisket, så det har bare blitt noen få turer ut der i høst.

Her har det vært litt torsk i trollgarna, helst i størrelsen 2-3kilo, så vi får håpe at juletorsken blir å finne på bordet til torskeelskere på julaften i år også. God jul.

Litt om årets laksefiske.

Hvor mange år må vi tilbake i tid for å finne et bedre laksefiske enn i 2001? Jeg var med min far som 8 åring når jeg hadde fri fra skolen, helt siden 2.verdenskrig begynte i 1940, og har fisket i voksen alder nesten vært år siden, men har aldri vært med å fått så mye laks på så kort fisketid som i år. Selv fikk jeg og min bror i sommer 80 laks og sveler i ett krokgarn på de 10 fiske døgn som var lovlig å fiske med dette garn, det vil si 8 fisk i gjennomsnitt pr. dag. Mens andre på øya fikk nærmere 150 fisk i krokgarn med samme fisketid, det vil si 15 fisker i gjennomsnitt pr. døgn og med 41 fisker som døgnrekord i ett krokgarn. Da jeg var med min far, fisket vi med 2 kilenoter av bomull eller hamp helt til vi fikk kilenot av nylon i 1960 årene, men fangstene var ikke på langt nær så store som sist sommer, uten at jeg har de rette tallene fra den gang, men kilenota var nok ikke like effektiv som krokgarn. Den gang var det lovlig å sette ut kilenota 15 april og fiske 4 dager i uka helt til 15. august, altså i 4 måneder som blir ca. 64 fiskedøgn og kan huske at i krigsårene var de ute med kilenota fra første lovlige fiskedag. Kan huske en gang tror det var i 1942 eller 1943 at far skulle sette ut steinene til laksegarna sør i Færøy. Bestefar Emil var med, de var alltid i sammen når laksesteinene skulle settes ut. Da måtte de bare snu igjen, for havisen kom i full fart inn Ryvingsfjorden, og det var rundt 15 april. Vet ikke så mye om fangstene med not år 1900, men i 1887 fikk Rasmus Dyrstad så mye laks i 2 kilenoter øst og vest på Hjelmen, at han fikk nok penger til å bygge det huset i Fidja på Dyrstad, der vi bor i dag.

Georg Walvick.

Orientering fra prosjekt-gruppa for områdetiltak

Gruppa er nå inne i en fase hvor flere konkrete prosjekter er satt ut i, eller snarlig skal settes ut i livet. Blant annet utbedring av veien til Farestadmyrene, rydding av sti på Dyrstad, brenning av kratt på store Vengelsholmen, skogsvei i Skjernøysund og på Berge.

I tillegg begynner de enkelte gårdsoversikter å ta form. Disse omfatter blant annet kart med lokale navn, en kulturhistorisk del, med beskrivelse av driftsformer, fiskerettigheter, gårdsbrønner, biologisk mangfold osv.

Oversiktene inneholder også et betydelig billedmateriale. Når det hele er klart vil det bli en presentasjon av "produktet".

Ungdomsforeningen.

Høsten på kapellet har vært jevnt bra. Vi hadde felles styremøte med alle styrene i september. Det møtte representanter fra Søndagskolen, Ungdomsforeningen, Menighetsrådet (utvalget), Kvinneforening (vesterøya/østerøya), Yngres, Barneforeningen, Barnekoret, Ungdomsgruppa og Helselaget. I alt 19 styremedlemmer.
Bjarne Christensen holdt en kort åpning hvor han brukte anledningen til å minne om alle vi støtter også utenom øya, både i Norge og andre land gjennom arbeidet son skjer på kapellet.
Representant for hver forening fortalte litt om arbeidet deres og tanker rundt det, og forskjellige synspunkter. De unge familier vil ha litt mer lørdags ettermiddags samlinger – litt mer sangmøter. Ungdomsgruppa ønsker seg biljardbord, men det tar litt plass, vanskelig å få plassert i kapellet. Tror det er positivt å samle alle foreninger og lag en gang i året.
Alfakurs tenker vi også på, da med oppstart høsten 02.
Møteuke ved John Bøylestad var godt besøkt – en varm og god taler. Han var også på Krabbefesten som ble arrangert fredag 12. oktober.
Kveldsbibelskolen har vært veldig fin i høst med ganske bra oppslutning. Det har vært bare kvinnelige forelesere, og emne har vært "Kvinnene i Bibelen" som Sara – Miriam og Hannah.
Det var fredagstreff 9. nov. Einar Brådland fortalte og viste bilder fra China. En fin kveld.
Så går det fram mot årsmøtet og juletrefesten. Juletrefesten en tradisjon som kan hende holdet på å forlate oss? I år blir det fest som før 28. des. kl 19.00. Kåre Rosseland blir med som taler.
Når dette går i trykken har årsmøtet vært avholdt. Vi kommer da tilbake da i neste nummer. Ha en god julehøytid! Å. AA.

Skjernøy Helselags årsmøte og utlodning.

Tirsdag 4. desember 2001.Leder Oddbjørg Berge ønsket velkommen og Vigdis Hågan Valvick åpnet møtet med andakt. Oddbjørg forsatte med å lese årsmeldingen:
Helselaget har 94 medlemmer. Det har holdt 5 styremøter, 8 hyggestunder og en høstfest. Hyggestunden i nov. ble avlyst på grunn av Marie Aalviks begravelse denne dagen.
Tuberkulosearbeidet har fått kr 1000 og nyfødtmedisinsk forsking har fått kr 1500. Vi har solgt 200 Strax-lodd hvor inntekten går til hjerteforsking. 3 refleksvester er utdelt til 4. klassinger fra øya. Det er Tor Olav, Rikke og Gunn Charlotte. Kari Pedersen har vært studieleder og Janne Knutsen har vært sekretær. Kari Pedersen og Kjellaug Jakobsen var på Rosfjord på generalforsamling 24. apr. 2001. 21. juni var vi på busstur med Olav og Irene Nilsen, til Hillestad Galleri og Smykkeverksted og til Holmen gård i Gjerstad. 8. sept. var det høstfest. Vi fikk problemer med forfall av noen som skulle underholde, men ble reddet av Dag Strømme som spilte trekkspill. Bjarne Christensen holdt andakt og Randi U. Vikør leste et eventyr. Blomsteroppsatser var laget av Anne Marie Syrdahl. Kollekten gikk som vanlig til Alzheimer-forsking. Det var ca: 50 stk. og vi koste oss med sang og god mat. Kari og Oddbjørg solgte lapper på årets Skjernøydag. Jonna Tallaksen solgte to fat med kringler. Til sammen fikk Grendehuset kr 2800 for dette. Kjellaug Jakobsen var tilstede på brannøvelsen som ble holdt på kapellet i høst. Skjernøy Kr. Ungdomsforening fikk en juleduk til høstbasaren og vi gav en duk til markedsdagen på Eiken, i tillegg solgte vi lodd for kr 2500. 3 foreldre til nyfødte barn har fått blomster og heftene "Barn og sikkerhet." Vi har delt ut brosjyrer til alle hustander: Høyt blodtrykk, Kvinner og hjerte/karsykdommer og 10 tegn på aldersdemens. Vi har solgt Nasjonalforeningens julemerker. Vi har gitt julestjerne til alle over 75 år + de som er på aldershjem/sykehjem og sykehus. Medlemskontingent kreves inn fra sentralt holt f. o. m. 2002. Kontingenten økes til kr 150 og Skjernøy helselag får kr 45 av disse.
Oddbjørg ble gjenvalgt som leder, men for ett år. Bodil Aalvik ble gjenvalgt som kasserer. Janne Knutsen forsetter som nestleder og sekretær, mens Kari Pedersen forsetter som studieleder.
Oddbjørg fortalte om viktigheten at vi er medlemmer i Helselaget og at vi derved støtter viktig forsking. Hun fortalte også om dobbeltkorset, Lottringerkorset. Det dobbelte røde kors er et gammelt korsfarermerke. Det ble på første internasjonale tuberkulosekonferansen i Berlin i 1902 tatt ut som internasjonalt tuberkulosemerke og er fortsatt merket for den internasjonale tuberkuloseunionen. Helt fra stiftelsen av Nasjonalforeningen i 1910 ble det dobbelte røde kors foreningens merke.
Det ble servert kaffe og vafler til de ca: 30 frammøtte og praten gikk livlig. Etter pausen solgte vi årer og med loddbøkene kom det inn kr 10680 totalt. Vi hadde fått inn mange fine gevinster som vi loddet ut og de fleste var nok fornøyde med det de hadde vunnet.

PORTRETTET.

INTERVJUVET DENNE GANG ER OGSÅ HENTET FRA NEDRE FARESTAD.

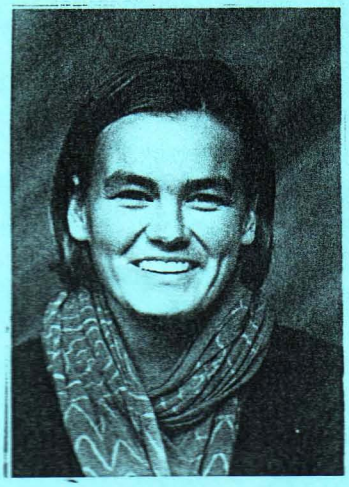

I portrett intervjuet denne gangen har vi valgt en person som nylig har bosatt seg på Skjernoy nærmere bestemt oppe i Sollia på Nedre Farestad, personen er Hanne Katrine Arntsen født 2. september 1968 i Voiebyen - Vågsbygd ved Kr.sand. Hanne er gift med Tore Dag Boe som også er Kristiansander, og sammen har de gutten Bendik som i høst fylte 4 år.
Hanne er utdannet forskolelærer, men i 2000/2001 tok hun studiet -6 til 9 års pedagogikk for skolebarn- slik at hun også kan få jobbe innen skolen. Hun har forøvrig jobbet innen skolen de siste årene nærmere bestemt på Steiner skolen i Kr.sand og jobber der fremdeles.
Men hvordan kom du til Skjernoy, Hanne?
Jo, det hadde seg slik at når jeg tok min førskoleutdannelse så var reglene slik at studentene måtte ut i praksis. Jeg hadde da ikke lyst til og være i en barnehage i en by, og gjennom en felles bekjent traff jeg Randi Ullestad fra Ytre Farestad og som den høsten 1994 drev barnehage her på Skjernoy.
Da jeg fikk høre om hvordan Randi drev sin barnehage, med drama, kunst, mye natur opplevelser og at en del av barna som var der var flyktning barn, hørtes det for meg ut til og være et spennende sted. Jeg kontaktet Randi og ble tatt vel i mot av henne, så hele min praksis hadde jeg hos Randi som da drev sin barnehagen på Skjernoy Gendehus i 2.etg.
Senere samme høst sto Randis barnehagen på Ytre Farstad ferdig. Randi hadde da bygget om og utvidet et sjul som sto i tilknytning til huset deres, og nå var det blitt et ypperlig sted og ha barnehage. Slik var mitt første møte med Skjernoy, et sted jeg aldri hadde vært for!
Og siden hen, etter at min praksis periode var over, så var vi mye ute på Skjernoy og besøkte Randi og hennes mann Bjørn Vikøyr og deres barn i deres koselige og gjestfrie hjem. Vi ble, både Tore Dag og jeg veldig betatt av Skjernoy.
Vi bodde i denne tiden på Lund i Kr.sand, nærmere bestemt ved den nye Lundsbroa, etter hvert som veianlegget skulle bygges om ble det mer og mer bråkete og bo der, så vi begynte da og snuse rundt etter et nytt sted og bo. Vi satte opp plakater rundt omkring på Skjernoy, med tekst om det var muligheter til og få leid hūs, det ga ingen respons. Men da Randi og Bjørn, som hadde hatt brann i sitt nye hus og måtte leie seg inn i huset til Ørnulf og Bergliot Haraldstads på Nedre Farestad, da de flyttet ut, tok vi kontakt med Haraldstad og spurte om vi kunne bo der. Og det kunne vi så gjerne, men vi måtte være klar over at de selv disponerte det om sommeren, så når sommeren kom flyttet vi inn i landet på en gård som familien vår eier.
To år bodde vi slik. Men så fikk vi leid oss inn i Juvika, i en del av huset som Janne og Knut Knudsen eier. Og der var det koselig og greit, og deilig å slippe å dra på flyttefot når sommeren nærmet seg. Den sommeren 2000, hadde vi hørt nyss om at Sollia på Nedre Farestad var for salg, og vi håpet sterkt på at det stedet skulle bli våres. Og slik ble det, høsten 2000 kjøpte vi Sollia, og rett over nyttår 2001 flyttet vi inn. Og det var deilig og endelig ha sitt eget hus! Og spesielt for Bendik, han var så glad at nå hadde han fått en hjem som var hans på ordentlig og han slapp og flytte mer.
Hvorfor ønsket dere så sterkt og bo her?
Sjøen betyr mye, det og kunne se sjøen og havet, ha den kontakten med det mektige elementet hver dag, setter vi stor pris på begge to. Og så er det utrolig vakkert her ute med små koselig hus tett i tett, mang stier og veier og gå tur på,rolig og fredlige sted med
ren og frisk luft. Det og ferdes i landskapet her ute gjør inderlig godt.
Men menneskene her ute setter vi også stor pris på, vi er blitt tatt i mot av mange hyggelige mennesker og fått mange gode venner, så hadde vi ikke hatt dem, så hadde det ikke holdt med vakker natur, det er sikkert!
Ja, bare det at når vi flyttet ut her så kom de med blomster til oss, og folk kom oss i møte og lurte på om vi trivdes, jeg følte at de virkelig brydde seg om oss, jo vi er blitt tatt godt i mot og trives utrolig godt.
Er tilbudene gode nok eller har du mange ønsker for fremtiden?
Akkurat i den situasjonen vi nå er i synest jeg ikke jeg trenger flere tilbud. Jeg er på jobb hver dag, og når jeg kommer hjem er det mye og ta fatt på der. Og jeg er med i foreninger her ute og går ofte tur. Vi har mye besøk av familie og venner, så jeg synest tiden er fylt!
Og jeg synest det skjer mye her ute som passer både for voksne og barn, da tenker jeg på aktivitetene på Kapellet, Grendehuset og Dyrstad skolehus. Og det at det er kiosk om sommeren er fint, da kan en ta seg en tur ned dit,treffe folk og slå av en prat i uformelle omgivelser. Selvfølgelig hadde det vært bra om det ennå hadde

Fors. neste side.

vært butikk her, men nå er det en gang ikke slik. En ting som jeg kunne onske var at jeg kunne få kjopt fersk fisk av en eller annen her ute, det hadde jeg likt!
Det at dere har flyttet ut her uten og kjenne stedet og folkene, hvilken betydning har det?
Vi er kanskje friere på et vis, vi trenger ikke ta så mye hensyn til tradisjonene, da tenker jeg spesielt på eiendomsfeidene som jeg har hort litt snakk om, der trenger jeg ikke engasjere meg, annet enn jeg synest det er forferdelig trist at mennesker blir uvenner på grunn av eiendomstvister, jeg synest en burde spor seg selv hva er viktig her i livet?
Med det at vi er nye på et sted så er vi vel kanskje mer utsatt også, med det mener jeg at vi kanskje blir lagt mer merke til i vår gjoren og væremåte, men kan ikke si at jeg har vært plaget av det, nei jeg er inderlig glad for at jeg får bo her på Skjernoy hvor jeg trives utmerket på alle måter, men det var det med den ferske fisken, det hadde vært fint om noen hadde noe å selge en gang i blant!

Verdens vakreste sjøreise.

Reiseopplevelse skrevet av Helge Bornoy .Reiseopplevelsen vil gå over 4 - 5 nummere.

Det er onsdag 19. september 2001 og vi sitter på flyet til Bergen for der å gå om bord i Hurtigruta MS "Nordlys" for rundreise Bergen - Kirkenes - Bergen. Lander på Flesland kl. 14.10 og kan konstatere at Braathens Safe er i rute. Avgangen fra Bergen med Hurtigruta er satt til kl. 20.00, og innsjekking halvannen time før det, så vi har beregnet tid til litt sightseeing før det. Det er varmt i Bergen til å være 19. september, 21 grader, så først går jakka og videre må skjorteermene brettes opp for at en kan føle seg bekvem. Man har jo kledd seg for vestlandsvær må vite. Vi tar flybussen ned på kaia der MS "Nordlys" allerede ligger og setter bagasjen igjen der, før vi begir oss ut på Hansabyen mellom de syv fjell, som for øvrig var Norges hovedstad fra året 1217 til 1299. Tar en tur med Fløybanen opp på Fløyen der det er meget god utsikt over byen, videre en tur på Bryggen med forfriskning på uterestaurant, samt rundt om i byen så langt tiden rekker. Kl. 18.30 er vi igjen på Hurtigrutekaia hvor vi møter resten av vårt reisefølge, 62 andre med tilknytning til Phillips Petroleum. De aller fleste har tatt buss hit fra Stavanger. Vi får billettene av reiseleder og finner vår lugar, hvor bagasjen alt er på plass.
Avgang er presis kl. 20.00, og så er vi på vei mot 71 grader nord. På vår rute langs kysten skal vi innom 35 byer og tettsteder. Det er lagt opp slik at de stedene som anløpes om natta på nordgående, får man sett på dagtid på vei sørover igjen. På den måten går man ikke glipp av noen steder, severdigheter, etc. Etter en utsøkt middag er det tid for å gjøre seg kjent med skipet og dets fasiliteter, samt nødutganger, redningsstasjoner, m.m. MS "Nordlys" ble bygget i Tyskland i 1994 og er således av den nye generasjon Hurtigruter. Den er på 11200 brt. tar 691 passasjerer og 50 biler. Marsjfarten er 18 knop. På dekk 4 er det spisesal, kafeteria, butikk, konferanserom, bibliotek og en stor salong med bar, alle med navn viet forfatteren Knut Hamsun. På dekk 7 er det en stor panoramasalong, samt en like stor utsiktsalong med bar.. Alle stedene har meget stilig interiør i fint treverk, messing og tekstiler, og er utsmykket med kjent kunst. Det finnes videre trimrom for de som føler behov for bevegelse etter all den fristende maten som serveres, samt vaskeri med vaskemaskiner, tørketromler, strykejern, etc. Maten er nesten et kapittel for seg, en rikholdig frokost med alt som ønskes kan, lunsj med flere varme retter, samt et overdådig koldtbord og til kvelds er det 3 retters middag servert ved bordet. Personalet er meget hyggelige og hjelpsomme. Flere kvelder er det levende musikk og dans i salongene, så det skjer noe hele tiden. Undertegnede hadde med en bok, men fikk aldri åpnet denne i løpet av turen.
Florø og Måløy anløpes om natta mens de fleste sover, og videre over det værharde Stadthavet og rundt Vestkapp. Her forliste hurtigruteskipet "St.Svithun" 30. sept. 1943 etter at allierte bombefly ved en misforståelse bombet det, og 45 mennesker omkom. Kong Neptun er i godlune i dag, så vi merker kun en behagelig rulling fra slake dønninger. Båten har for øvrig meget gode stabilisatorer.

Fors. neste side.

Kl. 07.15 er vi i Torvik og rett over fjorden kan vi se kommunesenteret i Hæroy, Ulsteinvik, med sine mange og driftige verksteder og bedrifter. Etter avgang kan vi se Runde ute i havet, øya med ca. 1/2 million sjøfugl av forskjellig art.
Etter at frokosten er inntatt, ankommer vi Ålesund som er bygd på øyer og nes. Byen brant ned i 1904 og ble gjenreist i Jugendstil som er bevart i stor utsrekning. Det er derfor mange spesielle og vakre bygninger å se her. Så går turen innover Storfjorden, og vi passerer stedene Sykkylven, Sjøholt, Stordal, Stranda og Hellesylt før vi kommer til den berømte Geirangerfjorden, en av Norges flotteste fjorder. Det er en fantastisk natur her med stupbratte fjellsider, nesten loddrette fra 1700 meters høyde ned i sjøen. Her kan man se de majestetiske fossefallene Friaren, Brudesløret og De syv søstre. Hele fjordturen er på 100 km og selve Geirangerfjorden 15 km.
De som ønsker det, kan i perioden april-mai, gå i land her med tenderbåt og ta sightseeingbuss tilbake til Ålesund for så å komme om bord der igjen. Det er en fin tur i et praktfullt landskap med avsluttende byrundtur i Ålesund. Ellers kan de som ønsker det i perioden juni til 30. sept. få busstur Geiranger - Trollstigen - Molde, og komme om bord igjen der. Trollstigen, Norges mest berømte veianlegg, sto ferdig i 1936 etter 20 års byggetid og trenger ingen videre presentasjon.
Ca. kl. 18.00 er vi igjen i Ålesund og skipet ligger her i en time, så det blir tid til å strekke bena og bese byen ytterligere for de som ønsker det.
Noen timer senere ankommer vi Molde, "Rosenes by", hvor innbyggerne har panoramautsikt da bebyggelsen ligger oppover skråningene. Byen ble nesten bombet sønder og sammen i 1940, og det finnes et bilde som ble tatt av daværende konge og kronprins som skjuler seg under "Kongebjerka" mens bombingen pågår.
Etter Molde følger vi Golfstrømmen videre nordover norskekysten. Denne livgivende varme strømmen som oppstår der Ekvatorialstrømmen presser seg inn i Det Karibiske hav, Mexicogolfen og videre over Atlanterhavet til våre kyster. Takket være den kan det i dag bo 4,5 mill. mennesker i Norge, og vi kan ha stort sett isfrie havner og fjorder.
Turen går nå over Hustadvika, et område med meget urent farvann, så så her må skipets navigatører passe meget godt på i mørke, snøvær og storm vinterstid. I forgangen tid var det ikke få skuter som havarerte her.
Etter anløp av Kristiansund i løpet av natta, ankommer vi Trondheim etter frokost. Byen ved Nidelvens os, Nidaros, var Norges hovedstad fra år 997 e. Kr. da byen ble grunnlagt av Olav Trygvason, inntil år 1217 da Håkon Håkonsson flyttet til Bergen. Byens navn har vekslet mellom Tronheim og Nidaros opp gjennom tidene. Båten ligger her i 4 timer, så det er god tid til en bysightseeing, og da selvfølgelig inkludert et besøk i den mektige Nidarosdomen som første gang sto ferdig i 1320. Domkirken og byen for øvrig har opp gjennom tidene vært herjet av mange storbranner som har lagt det meste i aske.
Like utenfor byen passerer vi Munkholmen hvor det i Middelalderen var kloster, senere festning og fengsel. På vei mot Rørvik passerer vi gjennom det meget trange Stokksundet hvor det flere steder ikke er mange meter klaring til land på begge sider. Her må personellet på broen holde tunga rett i munnen.
I løpet av natta anløpes Brønnøysund, Sandnessjøen og Nesna før vi etter frokost ankommer Ørnes, et strandsted med 1500 innbyggere. Vi passerer polarsirkelen ved syvtiden om morgenen, grensen til Midnattsolens land, 66 grader og 33 min. nord. Det er satt et monument av en globus på holmen Vikingen som markerer Polarsirkelen. Ellers skulle det karakteristiske fjellet Hestmannen være god nok markering fra naturens egen side. Det blir arrangert Polarsirkeldåp på soldekket med isvann nedover ryggen, og alle får sitt Polarsirkelsertifikat som er høytidelig bevitnet av Njord, Gud over de 7 hav.
En times tid før ankomst Ørnes kan de som vil på tur til Svartisen, norges nest største isbre, gå om bord i en båt som tar dem inn Holandsfjorden til breen. Derfra går turen videre med buss til Svartisen turistsenter der en har flott utsikt over isbreen. Så videre mot Bodo i en nydelig

Fors neste side.

natur, bla. stopper man i Saltstraumen der 372 mill. kubikkmeter vann skal gjennom et 150 meter bredt sund fire ganger i døgnet. Ved ankomst Bodo er det bysightseeing for man igjen går om bord i hurtigruta. De som ikke har vært med på turen til Svartisen får også tilbud om guidet tur i byen eller kan ta en tur til Norsk Luftfartsmuseum, etc. Bodo ble bombet i mai 1940 og mesteparten av sentrum brant ned, så byen med 40.000 innbyggere består i dag hovedsakelig av moderne bygninger.

Etter avgang Bodo gir vi oss Vestfjorden i vold, et åpent havstykke mot Norskehavet som til tider kan være ganske værhardt. I dag viser værgudene seg fra sin beste side, så det er lite bevegelse i skipet. Etter som vi nærmer oss Stamsund, stiger Lofotveggen stadig mere majestetisk opp foran oss, 100 km med tinder som en trassig fjellkjede av granitt og vulkanske bergarter rett opp av havet. Til Lofothavet her kommer torskestammene fra Norskehavet og Barentshavet for å gyte i Golfstrømmens relativt tempererte strømmer. Fiskeværet Stamsund med sine 1300 innbyggere, er nesten bygd inn i fjellet. Det er en mengde rorbuer og fiskeproduksjonsanlegg her.

Etter Stamsund dukker Henningsvær opp midt ute i sjøen på noen småøyer, som i dag er forbundet med broer, også inn til Austvågøy.

Kl. 21.00 legger vi til kai i Svolvær, så da er det mulighet for å strekke bena mens man beser byen, tar en tur på krigsminnemuseum, eller finner på noe annet. Over den meget koselige byen med alle sine fiskeanlegg, kneiser Svolværgeita med sine to markerte horn.

Fortsettelse i neste nummer.

Nytt fra Skjernøy Vel.

Vellet har jobbet med bla. Følgende saker i høst:

Telenor-bua: Her fikk Telenor medhold i plan og bygningsrådet at bygget kunne beholdes slik den står i dag. Dette vedtaket har Skjernøy vel klaget på uten at det foreligger noe svar ennå. Det er også sokt om fritak/reduksjon avkommunale avgifter med bla. henvising til at det blir brukt aktivt av øyas befolkning i alle aldre til forskjellige aktiviteter og arrangementer. Det ble imidlertid avslag på søknaden. (se smånytt)

Skjernøy Vel har sluttet seg til en protest ang. nedlegging av kommunale veier fra aksjonsgruppe/berørte Vel og Grendeutvalg.

Grendehuset har blitt innvilget halv lisensavgift av NRK.

Det er også blitt jobbet med forberedelser til Allmøtet i des. ang. Erfaringer med Skjernøyplanen. (dessverre kan vi ikke få referat fra dette før neste nummer.)

Årsmøtet i Vellet er torsdag 7. februar kl 19.00 på Grendehuset. Saker som ønskes behandlet må være i styret innen 24. januar. Valgkomité er Arild Jenssen og Arthur Tallaksen. Det er styremedlemmer fra Valvik, Nedre Farestad og Ytre Farestad – Rosnes som er på valg. Det er også valg på et medlemm i grendehuskomiteen. Kandidater blir spurt på forhånd.

Styret vil benytte anledningen til å ønske øyas befolkning en riktig god jul og et godt nyttår.

Jan Atle Abrahamsen,
leder Skjernøy Vel.

Forunderlig navn på Skjernøy.

Av Svein O. Berge

Mange byer i Norge, og ellers i verden har gatenavn oppkalt etter kjente og mindre kjente personer. De aller fleste nå levende kjenner navnet på Oslos hovedgate, "*Karl-Johan*", og trolig også bakgrunnen for navnet.

Imidlertid er det vel de færreste i Mandal kommune som kjenner til at også i vår kommune finnes en "*Karl-Johan*", om ikke just en gate – så iallfall en vei. Denne veien befinner seg på Skjernøy, nærmere bestemt tettbebyggelsen Ytre Farestad. Det er den forholdsvis bratte bakken som går fra endesnuplassen på fylkesveien og opp til bebyggelsen oppe i heia.

Fors neste side.

Så hvorfor dette ganske spesielle navnet? Det er nok et spørsmål de fleste har stilt seg første gang de har hørt navene på denne bakken. Som alt annet i denne verden, har også dette sin naturlige forklaring. Denne veistubben ble en gang på slutten av 1800 tallet bekostet og bygget av en sjøkaptein ved navn, nettopp, Karl Johan.
Karl Johan var født på Dyrstad – (Skjernøy) i 1868, som yngste sønn av Torkel Johannisen og Maren Marie Christensdatter. Han flyttet til Farestad omkring 1890, da han giftet seg med Sara (pikenavn er ukjent).
En gang på begynnelsen av 1900 tallet flyttet han og familien til Trondheim, dette hadde sin begrunnelse i at den gode kaptein seilte for et Trondheimsrederi, og deres personalpoetikk var at deres kapteiner skulle bo i byen. At han senere blev grunnleggeren av "Torkelsens Skipsrederi", – Trondheim, og at hans barnebarn skulle fremstå som forfatter er en annen historie.

Lokale ord og utrykk.

Fra Svein Øystein Berge har vi mottatt følgende:
Det er unektelig en morsom og ikke minst fra et historisk ståsted - viktig registrering dere holder på med, nemlig registrering av "ord og utrykk" fra dialekten. Dette er ord og venninger som er i ferd med å do ut sammen med oss "eldre".

Her er et lite utvalg, mulig noen er allerede offentlig gjort tidligere:

Hoser = strømper (fortrinnsvis strikkede)
Flebe = grine
Gaule = grine, kan også bety skrike eller rope i nedsettende betydning
Flebestikke = en person som er "sippetet"
Krabb = dødt trevirke, trås
Krabbegrein = død/halvråtten grein
Rønne = kratt, småtrær, fortrinnsvis av eik
Stomp = brød
Fen = søle

Også denne gang har vi funnet fram til noen spesielle ord fra vårt lokalmiljø.

Skorpa = innmaten i skallet i paltorsken (krabba)
En kjegler = hummer som så vidt holder mål, står i målet.
Myrbær = tranebær, røde saftige bær som finnes på enkelte myrer på Skjernøy, smaken er best etter at de har vært frosset, vokser enkeltvis. I tidligere tider hadde de en viss betydning på samme måte som tyttebær. De kan plukkes om våren etter å ha vært i "fryseren" hele vinteren. I USA er de brukt som tilbehør til blant annet kalkun, og her blir de dyrket.

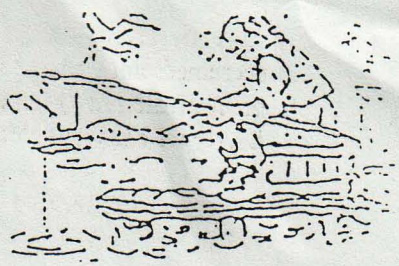

Smånytt fra øya.

(Ingeborg) Marie Aalvik

døde 13. nov. etter et kort sykeleie i en alder av 94 år. Hun hadde vært frisk og oppegående til det siste og bodde alene i huset i Valvik.
Det var et snaut år siden hennes mann Harald døde. De kom til Skjernøy i 1946, og har bodd i Valvik siden 1948, hvor de sammen drev et småbruk. Det var mye strev å fø 5 unger, en hest, to kyr, en stut, kvige og sauer. Vi lyser fred over hennes minne.

Lobbefesten.

I år den 3. november ble Lobbefesten holdt for første gang på Skjernøy Grendehus. Tidligere år har vi jo dratt til Tregde Marina. Men nå da vi har fått slikt et fint Grendehus er jo det helt unødvendig! I invitasjonen sto det at de første 60 personene fikk plass. Men da festkvelden kom og bordene sto nydelig dekket, var det 80 glade Lobber som satt benket rundt bordene. Og det gikk helt greit. Da mat og drikke var fortært, ble to tre bord flyttet for og gi plass til danseglade folk. Magnhild Brovig hadde i år

Fors neste side.

igjen laget en kavalkade over Skjernoysfolk liv og levnet i månedene som hadde passert. Hun konkluderte med at nå hadde de hvite får fått sin binge og de sorte får fått sin binge, men at vi stort sett var gode til og gå sammen i bingene vi hadde bygget. Hun fikk trampeklapp av en begeistret forsamling!
Nytt av året var at Lobbene denne gangen fikk anledning til og prove seg som poppartist ved karaokeanlegget som var installert for kvelden, og den ene etter den andre entret scenen og sang og folte seg som en ekte poppartist med et godt publikum.

Kreative kvelder på grendehuset.

Det har vært lys i Grendehusets vinduer hver tirsdag i hele host, en gjeng driftige (selvfolgelig) kvinner (menn onskes også) har malt, limt, strikket, heklet og snekret all verdens flotte ting til inntekt for Grendehuset. Tingene de lager blir solgt på kafékveldene.
De sier at de onsker og fortsette ut over i det nye året, da de har det kjempekoselig sammen. Men de onsker inderlig at flere ville komme! Du behover ikke være kreativ for å delta, det er alltid en eller annen oppgave du med letthet kan gjore, sier en av de kreative kvinnene!

Tyveri!!!!!

Lørdags kvelden den 24. november forsvant Grendehusets info. tavle som pleier og stå på utsiden av huset. Det er veldig kjedelig, så ser du den, er det godt du bringer den tilbake! Vi må få tak i en ny, eller har du en, eller kanskje du kan lage en til oss?

Tyveri av verktøy.

En sondagskveld i november ble 2 driller og 1 luftpistol stjålet fra det nye huset til Betty og Reidar Hagen på Dyrstad. De hadde låst, lagt nokkelen på et avtalt sted for snekkerne som skulle snekre der dagen etter, og forlatt huset i ni tiden om kvelden. Men da snekkerne kom mandags-morgen var det nevnte verktoyet vekk. Det var flere andre gjenstander inne i huset, men heldigvis var ikke noe av det tatt eller odelagt. Slike hendelser er ikke mye hyggelige på vår ellers fredelige oy!

Takk til dere alle som kommer og støtter opp om Grendehuskafeen sine kvelder!!!!

MEN - du så bra det hadde vært om flere hadde tatt på seg ytterjakken, kommet seg ut av godstolen og vekk fra fjernsynet, om ikke hver gang så kanskje EN kveld i måneden. Og det er lov og komme uten og ha bestilt middag! Det er lov, og vi tjener godt på at du kommer og tar kaffe eller kake eller polse eller toast eller hamburger om du vil!
Vi har denne kafeen av mange grunner! Den forste er at vi onsker at oyas folk med gjester skal motes i uformelle omgivelser til hygge og prat. Det andre er at vi har fått et flott Grendehus som det er fint blir brukt. Det tredje er at det er positivt at unge og gamle motes, på den måten lærer de unge og ta vare på fellesskaps tradisjonen som er en viktig del i dagens samfunn. For det fjerde så har vi et lån som skal betales ned, og alt overskudd vi får inn på kafeen går til avbetaling på lånet. For det femte så får du hore siste nytt, for det sjette så..... "æ håbe å se dæ te neste kafékveld" Hilsen ei av kafévertinnene.
P.S Det hadde også vært fint om det melder seg på flere kafévertinner eller verter i kafeekomiteen. Du vet, at jo flere vi er jo mindre blir det på hver enkelt- og det og jobbe på det nye kjokkenet på Grendehuset er en fryd!!!

Storflom 1.

I begynnelsen av oktober var det storflom på Stemyra på Dyrstad. De 70-80cm tykke avloprøret under veien mellom Dyrstad og Valvik var trykket flatt av steintyngda og trafikken, så vannet sto 1-2 meter over jordende fra veien og helt inn til bunnen av Stenmyra, som ble Skjernoyas nest storste tjonn.
Vest-Agder veivesen hadde et svært strev med å få grave opp, og få ut det odelagte roret som satt fast under veien.

Storflom 2.

Lordag 1. desember ble noe uvanlig. Det regnet og regnet. Ut på ettermiddagen begynte det å flomme over. En god del her på Skjernoy fikk vann i kjellerne, og en del strevde for livet med å holde vannet ute med pumper og med å ose. Det var ikke småtterier med vann som kom ned. Det ble målt ca. 100 mm det dognet. Mange veier rant også ut. Så grusen ble liggende på jorder og veigrofter, bl. an. Kirkevigsbrâtet.

Drivgods.

I slutten av oktober kom det igjen store mengder med drivgods, helst bord av alle slags tykkelse og bredde, så noen av de ivrigste plukket opp en hel del av materialene i sjoen opp på holmene utenfor oya.
Men det har også vært tyver av drivgodset. Flere som på grunn av værforholdene hadde lagt materialene oppladd i stabler på holmene, langt oppe på land med steiner på toppen. Men da de som hadde stablet materialene kom til bake for å hente dem etter to - tre dager, var alt stjålet. Ja, det er utrolig hvor frekke folk kan være. Av dem som ble frastjålet materialene, var også noen grunneierne av holmene.

Har noen Skjernøyfolk

kjennskap til dette: 16. nov. 1951 skrev Fæderlandsvennen følgende: En av våre maskinsettere forteller at han har i sin eie en klokke som har gått stott og nøyaktig i 166 år. Det er en skipsklokke med lodd og pendel og han har hatt den i 31 år. For kan kjøpte den av en som hadde ervervet klokken ved arv, hadde den vært i et og samme hus på Skjernøya ved Mandal i 135 år.

Kvinneforeningenes utlodninger.

Vesterøya hadde sin utlodning fredag 26. oktober det kom inn ca. kr 12.000.

Lordag 24. november hadde Østerøyas kvinneforening sin utlodning. Det kom inn ca. kr 12.500. Godt resultat.

Menigheten synger julen inn.

På kapellet sondag 16. desember kl 16.00. Da blir det også sang av en gruppe fra SBK. Skjernoy Barnekor.
I samme anledning minner julegudstjenesten julaften kl 14.30. Ungdomsforeningens juletrefest 28. des. kl 19.00 og Sondagsskolens fest 29. des kl 17.00.

Valg av nytt Menighetsråd

Mandal prestegjeld ble Vigdis Hågan Valvick valgt inn og Anne Karin Jenssen inn som varanmedlem. Sammen med to fra menighetsrådet og to fra Ungdomsforeningen vil det fra nyttår bli et nytt menighetsutvalg på Skjernoy.

Vi minner om kontingenten.

I dette nummeret blir det vedlagt postgiroblanketter. Kontingenten har vi besluttet å øke med kr 10.00 så den blir nå kr 60.00, mens den til USA blir den samme. Det går også an å betale til en av oss i redaksjonen. På forhånd takk.

Tre kongeørner

ble observert over Skjernoy tidligere i host. Observasjene ble gjort midt i trekktiden for fugl.
Det er vanlig at rovfugl følger høsttrekket, men å se tre ørner på en gang er svært sjeldent.

En av våre lesere

spor om hvor mange land Skjernoyposten sendes til. Og som svar på dette, kan vi opplyse at den sendes til USA, Canada, Mexico, Brasil, England, Sverige, Danmark og nå også til Frankrike. Slett ikke dårlig om vi skal si det selv.

Det blir ikke fritak eller redusert avgifter for grendehuset. Dette har Teknisk utvalg i Mandal kommune bestemt etter behandlingen av søknaden fra Skjernøy vel. Vellet hadde søkt kommunen omfritak eller reduksjon av kommunale avgifter for grendehuset.

Vi vil gratulere Hilde og Jan Atle Abrahamsen med en datter som ble født i oktober.
Likeså gratulerer vi Kristina og Dan Jenssen med en datter som også ble født i oktober.

Julefest på Dyrstads skolehus.

Skjernøy Historielag holder på tradisjonene og lager til julefest på Dyrstad skolehus. Vi legger opp til mat, sang, lek, tegning på duk og så prøver vi og få vekket nissen på loftet.
Dagen blir søndag 6.januar kl.16.00. Alle er hjertelig velkommen, men vi må også i år sette en grense på 60 personer. Så ønsker du å melde deg på må du følge med på oppslagtavlene, der vil du få informasjon om hvem du kan ringe til for påmelding til julefesten!

Vi minner om **turen til Knaben 2002** blir helgen 15. til 17. mars. Påmelding til Karin Dyrstad og Janne Knutsen. Håper godt frammøte. Se oppslag senere.

Distriktets Telefonkatalog.

Vi har flere flinke tegnere her på Skjernøy. Camilla Dyrstad som går 1me skole, vant en tegnekonkurranse som hette "Hvis du var rektor på din skole hvordan skulle den se ut i år 2400?" Vinner tegningen skulle prege den lokale telefonkatalogen. Og nå når vi tar frem telefonkatalogen så er det riktig flott å kan se på Camillas tegning som så fint pryder forsiden. Skolen er nå flyttet til Jupiter. Vi ser at hun har tegnet at både elever og lærere ankommer sin skole i fly, rektor selv har et eget romskip som fremkomstmiddel, og TINE melk blir også sendt opp i verdensrommet til skolen på Jupiter.

Svingkurs på grendehuset.

Det har vært holdt sving kurs etter Fasting sin modell. Ca. 22 personer har 4 kvelder i november måned tråkket og svinget av hjertets lyst. Riktig artig har det vært!

Været siden sist.

Oktober har vært mild med mye sydlige vinder og det har vært en god del nedbør men ikke så mye som i fjord. Høststormene har vi til denne tid sluppet unna. November har vært ganske bra med lite nedbør, og temperaturen har så vidt kommet under null grader et par ganger, og det har det nå fortsatt i desember. Vi ønsker alle lesere en riktig god jul og et godt nyttår.

Red.

Vi i redaksjonen i "Skjernøyposten" vil med dette bilde ønske alle lesere i by og bygd, i innland som utland en riktig god jul og et godt nyttår.....
Bildet viser fra venstre Georg Walvick, Rita Dyrstad, Norvald Jenssen, Sigurd Aalvik og Evert Knutsen. Georg og Sigurd har vært med i Skjernøyposten helt siden første nummer kom ut vinteren 1969. Sigurd har vært ansvarlig redaktør helt fra starten. Norvald kom med vinteren 1970. Og Evert og Rita startet opp som Skjernøypost medhjelpere vinteren 1996 Da ville Håkon Karlsen takke av, og han ønsket at nye skulle ta over. Håkon hadde da vært med i fra starten, og mye av "Skjernøyposten" ble da satt sammen på Ryvingen fyr, der han var ansatt som fyr assistent og siden fyrvokter.